

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice

CURRICULUM

la unitatea de curs

PRINCIPIILE ECONOMIEI DE PIAȚĂ

Ciclul I, studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studiu:

072 Tehnologii de fabricare și prelucrare

Codul și denumirea domeniului de formare profesională:

0721 Procesarea alimentelor

Codul și denumirea specialității:

0721.2 Tehnologia produselor alimentare

Forma de organizare a învățământului: învățământ cu frecvență

Autor:

dr., conf. univ. Natalia BRANAȘCO

BĂLȚI, 2024

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe economice

Procesul-verbal nr. 6 din 16.02.2024

Șefa Catedrei de științe economice

TCACI conf. univ., dr. Carolina TCACI

Analizat și recomandat la ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 5 din 27.03.2024

Președintele Comisiei metodice al Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

POPOV conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Procesul-verbal nr. 7 din 28.03.2024

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

CIOBANU conf. univ., dr. Ina CIOBANU

Informații de identificare a unității de curs

Facultatea: Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Științe economice

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 072 Tehnologii de fabricare și prelucrare

Codul și denumirea domeniului de formare profesională: 0721 Procesarea alimentelor

Codul și denumirea specialității: 0721.2 Tehnologia produselor alimentare

Denumirea unității de curs: Principiile economiei de piață

Administrarea unității de curs

Specialitatea	Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
				Curs	Seminarii	Laborator	Lucrul individual		
Tehnologia produselor alimentare	U.02.A.013	4	120	30	30	-	60	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul I, Semestrul 2

Forma de organizare a învățământului: Cu frecvență

Regimul unității de curs: Opțională

Categorie formativă: Umanistă

Informații referitoare la cadrul didactic

Natalia BRANAȘCO, doctor în științe economice, conferențiar universitar la Catedra de științe economice, absolventă a Facultății de Economie din cadrul USARB, specialitatea „Management în învățământ și instruire economică” și a studiilor de doctorat la specialitatea „Teorie economică și politici economice” din cadrul ASEM.

Domeniul de interes științific: teorie economică și politici economice, politica monetar-creditară și activitatea bancară, management, piața muncii, migrația forței de muncă.

Biroul: Catedra de științe economice, aula 526

E-mail: natalia.branasco@usarb.md

Orele de consultații: miercuri, 15:00 – 16:30. Consultațiile se oferă față în față, pe poșta electronică, Viber, prin videoconferință (aplicația Google Meet, Zoom etc).

Integrarea unității de curs în programul de studii

Unitatea de curs *Principiile economiei de piață* urmărește inițierea studenților în bazele economiei de piață și reprezintă un element fundamental, constitutiv al ciclului disciplinelor

generale. Cursul permite formarea unei imagini adecvate și o conștientizare mai profundă a esenței și evoluției economiei, iar cunoștințele din cadrul acestei discipline contribuie la înțelegerea problemelor ce țin de activitatea economică la diferite nivele organizaționale (microeconomic, macroeconomic). Unitatea de curs se axează pe formarea viziunii asupra economiei ca un sistem integrat, complex și este unul dintre principalii piloni ai formării unui specialist cu studii superioare de licență. Scopul unității de curs *Principiile economiei de piață* este însușirea logicii funcționării și dezvoltării economiei, interdependența ei cu alte procese și instituții sociale și suscitarea interesului studenților față de teoria economică ca știință utilă ce va contribui la adoptarea deciziilor corecte și raționale.

Curriculumul revizuit și actualizat al unității de curs *Principiile economiei de piață* în cadrul proiectului SMART, se încadrează armonios în planul de învățământ, cu impact asupra modernizării studiilor și formării competențelor antreprenoriale și profesionale ale studenților prin actualizarea conținuturilor, revizuirea strategiilor didactice și a resurselor informaționale, cu includerea produselor didactice elaborate/pilotate în cadrul proiectului SMART.

Exigențe și competențe prealabile

Unitatea de curs *Principiile economiei de piață* reprezintă un curs introductiv în sistemul științelor economice ce familiarizează studenții cu bazele funcționării și dezvoltării sistemului monetar-creditar. Studenții trebuie să dețină competențe generale, specifice pentru absolvenții ciclului liceal.

Competențe profesionale și transversale dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale (CP):

CP5. Proiectarea produselor tehnologice, organizând procesele de fabricare prin executarea adecvată a managementului proceselor de concepție, de industrializare a produselor industriale, a resurselor întreprinderii, în situații deosebite, dar analogice, și utilizarea soluțiilor cunoscute în situații noi.

CP6. Activarea în contextul de ordin tehnico-economic, de timp, de mediu, social, etic, de sănătate în situații deosebite și utilizarea soluțiilor cunoscute în situații noi.

Competențe transversale (CT):

CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de domeniul științific și didactic, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.

CT2. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților organizate în echipă.

Finalitățile unității de curs

La finalizarea studierii unității de curs *Principiile economiei de piață* și realizarea sarcinilor de învățare, studentul va fi capabil să:

- definească corect conceptele de bază ale economiei de piață;
- analizeze fenomenele și procesele micro-, macro- și mondoeconomice;
- aplice conceptele, principiile și teoriile studiate în rezolvarea aplicațiilor practice;
- elaboreze proiecte de cercetare și aplicative asupra temelor propuse pentru activitatea individuală, bazându-se pe competențele dezvoltate în cadrul unității de curs.

Conținutul unității de curs

Unități de învățare	Repartizarea orelor	
	Prelegeri	Seminare
Tema 1. Obiectul și evoluția teoriei economice ca știință 1.1. Etapele de evoluție ale științei economice 1.2. Obiectul de studiu, principiile și funcțiile teoriei economice 1.3. Specificul metodologiei și metodele teoriei economice 1.4. Teoria economică în sistemul științelor economice	2	2
Tema 2. Activitatea economică: conținutul funcțional și componentele fundamentale 2.1. Activitatea economică: esența, structura 2.2. Necesitățile și resursele economice. Problemele economice fundamentale 2.3. Caracteristica și clasificarea bunurilor economice 2.4. Banii: esența, funcții, forme	2	2
Tema 3. Proprietatea – fundament al sistemului economic 3.1. Esența și particularitățile sistemului economic 3.2. Instituțiile și rolul lor în formarea și dezvoltarea economiei 3.3. Obiectul, subiectul și atributele proprietății 3.4. Tipuri de proprietate. Proprietatea intelectuală	2	2
Tema 4. Piața: esența, structura și mecanismul de funcționare 4.1. Caracteristica economiei naturale și economiei de schimb 4.2. Structura și infrastructura pieței 4.3. Legea cererii și ofertei. Prețul 4.4. Concurența – formă de realizare a relațiilor de piață	4	2
Tema 5. Teoria antreprenoriatului și întreprinderea în economia de piață 4.1. Esența antreprenoriatului. Rolul antreprenorului 4.2. Mediul și bazele legislative ale activității de antreprenoriat 4.2. Întreprinderea: scop, funcții și tipuri 4.3. Factorii de producție și veniturile factoriale	2	2
Tema 6. Business-ul mic și start-up-urile 6.1. Esența și caracteristicile start-up-ului 6.2. Sursele de inovare și riscul în afaceri 6.3. Planificarea afacerii 6.4. Aspecte financiare, fiscale și contabile ale afacerii	4	4

Unități de învățare	Repartizarea orelor	
	Prelegeri	Seminare
Testul nr. 1		2
Tema 7. Procesul de management în cadrul întreprinderii 9.1. Funcțiile managementului 9.2. Stilurile și metodele de conducere. Managementul conflictelor 9.3. Managementul personalului și managementul echipei 9.4. Cultura organizațională	2	2
Tema 8. Elemente de bază în marketingul afacerii 8.1. Conceptul și funcțiile marketingului 8.2. Segmentarea și comportamentul consumatorului 8.3. Strategii și politici de marketing 8.4. Marketingul digital și Social Media 8.5. Brandingul în marketing	2	2
Tema 9. Politicile și indicatorii macroeconomici 9.1. Conținutul și obiectivele macroeconomiei 9.2. Rolul statului în economia de piață 9.3. Indicatorii principali în SCN și corelația între ei 9.4. Conceptul de creștere și dezvoltare economică	2	2
Tema 10. Instabilitatea macroeconomică 10.1. Dezvoltarea ciclică – forma de evoluție a economiei de piață 10.2. Instabilitatea macroeconomică și problema șomajului 10.3. Instabilitatea macroeconomică și problema inflației	2	2
Tema 11. Sistemul financiar 11.1. Bugetul de Stat – principiile și metodele formării lui 11.2. Impozitele – funcțiile și tipurile 11.3. Sistemul bancar și creditul 11.4. Hârtiile de valori – esența, clasificarea, funcțiile	4	2
Testul nr. 2		2
Tema 12. Sistemul economiei mondiale 12.1. Cooperarea economică internațională 12.2. Diviziunea mondială a muncii și circuitul economic mondial 12.3. Piața schimburilor valutare 12.4. Tendințele economiei mondiale	2	2
Total	30	30

Strategii de predare și învățare

Pe parcursul studierii unității de curs se vor utiliza strategii didactice centrate pe student: instruire diferențiată, instruire adaptivă, tehnici de dezvoltare a gândirii critice, instruirea prin problematizare și instruirea prin proiecte. Pentru asigurarea realizării strategiilor didactice menționate se vor utiliza suportul de curs, cursul de instruire pe platforma de învățare MOODLE, prezentări de sinteză PowerPoint, consultații individuale.

Activități de lucru individual al studentului

Repartizarea orelor pentru activitățile de lucru individual (total 60 de ore) este prezentată în tabelul următor.

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. ore
1.	Studierea temelor din cadrul unității de lucru; cercetarea surselor bibliografice obligatorii la temele unității de curs	12
2.	Studierea surselor informaționale suplimentare	12
3.	Completarea formularului de prezentare a ideii de afaceri (S1)	12
4.	Elaborarea unui referat la o temă selectată din lista de subiecte pentru referate sau la propunerea studentului. (S ₂)	12
5.	Pregătirea pentru evaluarea finală (examen)	12
Total		60

Sarcinile din compartimentul lucrului individual se pregătesc de către toți studenții pentru lecțiile care corespund tematicii respectivelor însărcinări. Studentul urmează să prezinte următoarele sarcini individuale:

1. Formular de prezentare a ideii de afaceri;
2. Referat, la una din temele propuse de cadrul didactic sau de către student.

Nota/media pentru lucrul individual (L_i) se determină în baza formulei:

$$L_i = \frac{S_1 + S_2}{2}$$

S1 – formular de prezentare a ideii de afaceri: studenții, bazându-se pe materialul teoretic, studiile de caz și suportul profesorului, va completa formularul propus de profesor (4-5 pagini), asupra unei idei de afaceri, selectate de el însuși. Aprecierea acestei forme a lucrului individual va depinde de conținutul prezentat, analiza efectuată și calitatea prezentării.

S2 - referatul, la elaborarea căruia studenții urmează să respecte următoarele cerințe:

1. Volumul textului referatului, inclusiv resursele informaționale, urmează să cuprindă: minim 8 pagini, maxim 15 pagini. Cerințe de tehnoredactare: formatul paginii A4, parametrii paginii: 3 cm - stânga, 2 cm – sus, 2 cm – jos, 1.5 cm – dreapta, fontul Times New Roman, mărimea caracterelor 12 pt, spațiul dintre rânduri 1.5, numerotarea paginilor în subsol, alinierea la centru.

2. Referatul este o lucrare de dimensiuni mici sau medii care include studiul unui fenomen sau proces social, economic, întocmit pe baza unor cercetări bibliografice, a unor studii cazuistice sau experimentale în baza prelucrării unor date statistice.

Referatul va include următoarele compartimente:

- foaia de titlu;
- cuprinsul;
- introducerea;

– abordarea temei cercetate, descriindu-se stadiul actual al cercetărilor din domeniul din care face parte tema investigată, dezvoltarea studiului temei analizate;

– concluziile, opiniile personale și direcțiile ulterioare posibile de cercetare referitoare la tema abordată;

– referințe bibliografice;

– anexe.

Referatul se va prezenta public la orele de seminar. Referatul va fi analizat din punct de vedere al profesionalismului cu care a fost executat. Cadrul didactic va evalua conținutul referatului și prezentarea acestuia (acuratețe, ortografie, diacritice în cazul limbii române, exprimare, formatare).

Tematica referatelor la unitatea de curs Principiile economiei de piață

1. Rolul economiei (practicii și științei) în progresul social.
2. Principiile și legile noii economii.
3. Raritatea resurselor – problemă fundamentală a omenirii.
4. Modele economice contemporane.
5. Rolul proprietății și problemele proprietății private.
6. Economia oficială și economia subterană.
7. Rolul concurenței în economia de piață.
8. Neofactorii de producție.
9. Managementul timpului.
10. Importanța start-up-urilor în economia antreprenorială.
11. Antreprenoriatul social.
12. Dezvoltarea economică: esența, premise, factori.
13. Bunăstarea economică și problema sărăciei.
14. PIB – „oglinda” economiei naționale: ratingul internațional.
15. Creșterea economică în Republica Moldova.
16. Șomajul – dezechilibru major al pieței muncii.
17. Bugetul de Stat și specificul lui în Republica Moldova.
18. Caracteristica bursei de valori în Republica Moldova.
19. Inegalități și decalaje în economia mondială.
20. Migrația internațională a forței de muncă.
21. Exodul de inteligență și efectele lui asupra economiei naționale.
22. Locul Republicii Moldova în economia mondială.

Evaluarea

Evaluarea studenților se realizează în corespundere cu Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (Ciclul I) în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți și cu Regulamentul-cadru privind evaluarea cunoștințelor studenților, obținute în procesul de formare și a rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, aprobat prin Hotărârea Ministerului Educației al Republicii Moldova nr. 03/14–1192 din 16.12.2015 conform scalei de notare a Sistemului European de Credite Transferabile (ECTS – European Credit Transfer and Accumulation System).

Studenții vor fi evaluați și apreciați în cadrul evaluărilor curente, evaluării periodice și realizării lucrului individual.

Evaluare curentă: studenții vor fi apreciați, pe parcursul orelor de seminarii, ca urmare a implicării lor în cadrul discuțiilor, dezbaterilor, exercițiilor de reflecție promovate la orele de seminar și testelor în formă scrisă sau on-line (studenții trebuie să acumuleze minim 4 note). Astfel, studentul va obține media evaluării curente (E_c), formată din notele obținute în cadrul unității de curs.

Evaluare periodică: studenții vor susține o probă de evaluare (în formă de test scris sau test on-line, incluzând diferite categorii de itemi), prin care se urmărește estimarea situației intermediare a reușitei studentului în conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1625 din 12.12.2019. Studenții care absentează și cei care obțin o notă mai mică decât 5, vor avea posibilitatea să susțină repetat testul de evaluare periodică.

Lucrul individual: sarcinile și modul de evaluare pentru lucrul individual se regăsesc în compartimentul *Activități de lucru individual*.

La examinarea finală sunt admiși doar studenții care întrunesc următoarele condiții:

- nota medie a evaluărilor curente E_c este de cel puțin 5.00;
- nota evaluării periodice E_p este de cel puțin 5.00;
- media pentru activitatea de lucru individual L_i este de cel puțin 5.00.

Nota semestrială (N_s) se calculează conform formulei:
$$N_s = \frac{E_c + E_p + L_i}{3},$$

unde E_c – media notelor obținute la evaluările curente; E_p – nota obținută în cadrul evaluării periodice; L_i – nota/media pentru lucrul individual.

Evaluarea finală se realizează sub formă de examen scris sau on-line. Nota finală se calculează conform formulei:

$$N_f = N_s \times 0.6 + N_e \times 0.4,$$

unde N_f – nota finală; N_s – nota semestrială; N_e – nota de la examen.

Subiectele pentru evaluarea finală:

1. Etapele de evoluție a științei economice.
2. Obiectul de studiu, principiile și funcțiile teoriei economice.
3. Specificul metodologiei și metodele teoriei economice.
4. Teoria economică în sistemul științelor economice.
5. Activitatea economică: esența, structura.
6. Necesitățile și resursele economice. Problemele economice fundamentale.
7. Caracteristica și clasificarea bunurilor.
8. Banii: esența, funcțiile, formele de evoluție.
9. Esența și particularitățile sistemului economic.
10. Instituțiile și rolul lor în formarea și dezvoltarea economiei.
11. Obiectul, subiectul și atributele proprietății.
12. Tipuri de proprietate. Proprietatea intelectuală
13. Structura și infrastructura pieței.
14. Legea cererii și ofertei. Prețul.
15. Concurența – formă de realizare a relațiilor de piață.
16. Esența antreprenoriatului. Rolul antreprenorului
17. Mediul și bazele legislative ale activității de antreprenoriat
18. Întreprinderea: scop, funcții și tipuri.
19. Factorii de producție și veniturile factoriale.
20. Esența și caracteristicile start-up-ului.
21. Sursele de inovare și riscul în afaceri.
22. Planificarea afacerii.
23. Aspecte financiare, fiscale și contabile ale afacerii.
24. Funcțiile managementului.
25. Stilurile și metodele de conducere. Managementul conflictelor.
26. Managementul personalului și managementul echipei.
27. Cultura organizațională.
28. Conceptul și funcțiile marketingului.
29. Segmentarea și comportamentul consumatorului.
30. Strategii și politici de marketing.
31. Marketingul digital și Social Media.
32. Brandingul în marketing.
33. Conținutul și obiectivele macroeconomiei.
34. Rolul statului în economia de piață
35. Indicatorii principali în SCN și corelația între ei.

36. Conceptul de creștere și dezvoltare economică.
37. Dezvoltarea ciclică – forma de evoluție a economiei de piață.
38. Instabilitatea macroeconomică și problema șomajului.
39. Instabilitatea macroeconomică și problema inflației.
40. Bugetul de Stat – principiile și metodele formării lui.
41. Impozitele – funcțiile și tipurile.
42. Sistemul bancar și creditul.
43. Hârtiile de valori – esența, clasificarea, funcțiile.
44. Cooperarea economică internațională.
45. Diviziunea mondială a muncii și circuitul economic mondial.
46. Piața schimburilor valutare.
47. Tendințele economiei mondiale.
48. Evoluția reformelor economice în Republica Moldova. Oportunitățile integrării economiei Republicii Moldova în spațiul economiei mondiale.

Model de test de evaluare periodică

I. Selectați varianta necesară:

1. Microeconomia, ca parte a științei economice studiază: 1p.
  - a) comportamentul economic al consumatorilor, întreprinderilor și posesorilor de resurse;
  - b) relațiile dintre diferiți reprezentanți ai diferitor clase sociale;
  - c) cum economiștii folosesc microcomputerele;
  - d) economia la nivelul unei țări.
2. Bunurile economice nu posedă următoarele trăsături: 1p.
  - a) limitate în ofertă;
  - b) obținerea lor generează un cost;
  - c) se produc în mod continuu;
  - d) accesul și sub formă de autoconsum;
  - e) caracterul nelimitat.
3. Care din următoarele afirmații nu este adevărată? 1p.
  - a) un bun liber este produs de om;
  - b) un bun economic poate fi un serviciu;
  - c) bunurile economice pot fi destinate pieței;
  - d) nu orice bun economic este o marfă;
  - e) orice nevoie se acoperă prin consumul de bunuri.
4. Menajul în economie desemnează unitatea care, în deosebi: 1p.
  - a) consumă;
  - b) produce;
  - c) consumă doar bunuri materiale;
  - d) produce servicii;
  - e) produce și consumă servicii.
5. Geneza banilor constă în: 1p.

- a) descoperirea metalelor prețioase;
- b) schimbul de bunuri economice pe baza diviziunii sociale a muncii;
- c) baterea monedei;
- d) reglementările monetare din fiecare țară;
- e) funcționarea normală a sistemului bancar.

6. Potrivit științei economice, nevoile sunt: 1p.

- a) satisfăcute numai cu bunuri economice;
- b) satisfăcute prin consumul de bunuri;
- c) subiective, prin condițiile care le generează;
- d) limitate și statice;
- e) rezultatul exclusiv al presiunilor externe, însoțite de amenințarea cu pedeapsa.

II. Alegeți varianta adevărat sau fals:

- 1. Costul de opțiune al alegerilor este cea mai bună alternativă sacrificată. A/F 1p.
- 2. Abordarea normativă reflectă realitatea economică. A/F 1p.
- 3. Economia mixtă se bazează pe pluralismul formelor de proprietate. A/F 1p.
- 4. Deducția reprezintă modul de a cerceta economia de la particular la general. A/F 1p.

III. Descrieți particularitățile sistemului economiei centralizat-planificate. 3p.

IV. Descrieți funcțiile banilor. 3p.

V. Definiți următorii termeni: marfă, instituții informale, resurse economice, macroeconomie. 4p.

Barem de notare

Puncte	20	19-18	17-16	15-13	12-11	10-9	8-7	6-5	4-3	2-1
Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Model de test de evaluare finală

Nr. d/o	Conținutul probei de examinare	Punctaj
I. Probe de examinare la nivel de cunoaștere		
<i>Pentru fiecare definiție indicați noțiunea respectivă:</i>		
1.	Activitatea de fabricare a producției, executarea lucrărilor și prestarea serviciilor desfășurate de cetățeni și de asociațiile acestora, în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu -	1
2.	Mijloc de plată general acceptat în schimbul bunurilor și serviciilor și pentru achitarea datoriilor -	1
3.	Ansamblul proceselor care conduc la satisfacerea necesităților clienților, într-o manieră profitabilă pentru întreprindere -	1
4.	Tipul de concurență imperfectă, în care firma este unicul ofertant al unui bun omogen se numește -	1
5.	Un proces de succedare permanentă a creșterii și scăderii activității economice, ce reflectă oscilația nivelului de producție -	1
<i>Descrieți legea economică:</i>		
6.	Legea generală a cererii:	2

<i>Determinați dacă afirmația este adevărată sau falsă:</i>			
7.	Producția este procesul de transformare a unor bunuri în alte bunuri	A/F	1
8.	Renta funciară este venitul însușit de proprietarul capitalului financiar	A/F	1
9.	Nu orice bun economic este o marfă.	A/F	1
10.	Creditorul este persoana care beneficiază de credit	A/F	1
11.	Ciclul Juglar are patru faze de evoluție	A/F	1
<i>Descrieți noțiunile economice:</i>			
12.	Inflația prin cerere -		2
13.	Șomaj tehnologic -		2
14.	Salariu nominal net -		2
<i>Teste - grilă cu un singur răspuns corect:</i>			
15.	Menajul (gospodăria casnică) în economie desemnează unitatea care, în deosebi: a) consumă; b) produce; c) consumă doar bunuri materiale; d) produce servicii; e) produce și consumă servicii.		1
16.	Pe piața bunurilor de consum reducerea taxelor de import are ca efect: a) reducerea ofertei și creșterea prețului; b) creșterea ofertei și reducerea prețului; c) menținerea ofertei și a prețului ca urmare a creșterii cererii; d) creșterea ofertei și creșterea prețului; e) creșterea cererii și reducerea prețului.		1
17.	Cum considerați, piața nu prezintă: a) spațiul economic în care acționează vânzătorii și cumpărătorii; b) locul de întâlnire la un moment dat a dorințelor consumatorilor cu cele ale producătorilor; c) un ansamblu de mijloace de comunicare între vânzători și cumpărători; d) locul de manifestare a concurenței între agenții economici cu interese identice sau apropiate; e) doar spațiul anume stabilit de autoritatea publică pentru vânzarea-cumpărarea bunurilor economice.		1
18.	Cum considerați, care din afirmațiile de mai jos nu este corectă? a) cererea este cantitatea dintr-un bun marfar ce se dorește a fi cumpărată; b) cererea este dependentă de preț; c) cererea este mai mare decât nevoia socială; d) cererea provine și din partea administrațiilor; e) cererea depinde și de venitul cumpărătorilor.		1
19.	Cum considerați, întreprinderea dezvoltă relații cu statul prin: a) plata impozitelor și primirea de ajutoare și subvenții; b) costuri; c) economii de la alți agenți; d) diviziunea muncii; e) cifra de afaceri.		1
20.	Cum considerați, intervenția statului în economie: a) este nelimitată; b) ignoră opțiunile electoratului; c) are numai efecte pozitive; d) rezolvă eșecul piețelor în alocarea bunurilor nemarfare; e) este impusă de caracterul dominant al proprietății private.		1

21.	Determinați ce nu este impozit direct: a) impozitul pe profit; b) impozitul pe salarii; c) taxa pe valoarea adăugată; d) impozitul pe veniturile liber profesioniștilor; e) impozitul pe venitul global.	1
22.	Cum considerați, PIB se calculează ca indicator agregat: a) numai pentru bunurile intermediare; b) atât pentru bunurile intermediare, cât și pentru cele finale; c) numai pentru bunurile finale ale agenților naționali; d) pentru bunurile finale; e) pentru agenții economici nerezidenți.	1
II. Probe de examinare la nivel de analiză critică		
23.	Care este opinia Dvs cu privire la afirmația „Reducerea cheltuielilor publice pentru educație poate fi criticată, întrucât educația este un bun public”:	3
24.	Cum considerați, care dintre politicile de marketing este mai importantă? Argumentați.	3
25.	Cum considerați, care sunt asemănările și deosebirile dintre PIB și PNB?	3

Barem de notare

Puncte	35-34	33-30	29-26	25-22	21-18	17-14	13-10	9-7	6-3	2-1
Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Resurse informaționale

Obigatorii

1. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi Nr. 845-XII din 03.01.92. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.2/33 din 28.02.1994 (cu modificările și completările ulterioare). Disponibil: <http://www.licentiere.gov.md/doc.php?l=ro&idc=99&id=374>
2. Legea Republicii Moldova cu privire la proprietate Nr.459-XII din 22.01.91. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.3-4-5-6 din 30.06.1991 (cu modificările și completările ulterioare). Disponibil: http://www.law-moldova.com/laws/rom/osobstvennosti_ro.txt
3. ACCELEANU, M., ȘERBAN A. *Microeconomie*. București : ed. ASE, 2019, 148 p.

4. BADEA S., ȘTEFAN M., IANCU D. *Macroeconomie. Teorie și aplicații*. București : ed. Pro Universitaria, 2020, 288 p.
5. BUCOS, T., BARBĂNEAGRĂ, O. *Teorie economică*. Chișinău: ASEM, 2013, 236 p.;
6. CANEA, V., NISTRUC, P. *Management și marketing*. Chișinău: ed. Tehnica-UTM, 2023, 95 p.
7. MOLDOVANU, D. *Curs de teorie economică*. Chișinău: Ed. ARC, 2006, 428p.
8. TRUSEVICI, A., BRANAȘCO, N. *Ghid metodic la unitatea de curs „Teoria economică I” (Microeconomie)*. Chișinău: Tipografia Primex-Com, 2020, 104 p.
9. TRUSEVICI, A., BRANAȘCO, N. *Ghid metodic la unitatea de curs „Teoria economică II” (Macroeconomie)*. Chișinău: Tipografia Primex-Com, 2021, 134 p.

Suplimentare

1. BRANAȘCO, N., *Piața muncii din Republica Moldova: realități și perspective*. În: XX International Scientific-Practical Conference "Statistical methods and information technologies for the analysis of socio-economic development", Khmelnytsky, Ukraine, 21.05.2020, p. 133-136.
2. BRANAȘCO, N. *Oportunități și surse de finanțare pentru startup-uri*. În: Materialele Conferinței Științifice „Tradiție și inovare în cercetarea științifică” din 07.10.2022, Bălți, Ediția a XI-a, p. 159 – 164.
3. GRIGORAȘ, M., CHIRIAC, L., BÂRDAN, V. *Economie generală și marketing*. Chișinău : ed. Tehnica-UTM, 2018, 232 p.
4. FILIP, N.; SOROCEAN, O. *Teorie economică: curs universitar*. Chișinău: Tipografia Primex-Com SRL, 2009, 364 p.
5. СОРОЧАН, О. *Экономическая теория: курс лекций*. Chișinău: Tipografia Primex-Com SRL, 2009, 327 p.